

Rätt ljus är bra för hälsan. Bra belysning har stor betydelse för att vi ska trivas, må bra och prestera mer på jobbet. Det är framför allt kortvågigt kallare ljus, till exempel ledbelysning, som blockerar sömnhormonet melatonin. Men också själva ljussättningen har betydelse. Ljusets kvalitet, riktning och fördelning i rummet runt om oss på väggar och tak, det s. k. omfältsljuset, har mycket större inverkan på hur vi mår och presterar än vad forskarna tidigare trodde.

Med denna utgångspunkt väckte vi liberaler en motion i Kramfors kommunfullmäktige om att man bör granska frågan närmare för att se hur man kan använda denna nya insikt. Försök visar att skolresultaten påverkas positivt, där klasser med ledbelysning presterar högre än klasser utan sådan belysning. På en nyöppnad gymnasieskola i Stockholm har klassrummen lampor som ger ett vitt dagsljusliknande ljus. Försök på äldreboende visar på bättre hälsa och ökad livslust och forskning visar att man presterar bättre på jobbet med bra ljus. Självklart kan tyckas men inte i Kramfors.

Det socialdemokratiska svaret är att det verkar kunna bli en omfattande utredning och att det blir för dyrt på kort sikt. Dessutom, sa Jan Sahlén vid fullmäktiges senaste sammanträde, att det redan finns en omställningsplan.

Aha, Sahlén har en plan! Låt oss syna den. På Krambo, som äger alla kommunala fastigheter, har man inte någon mångårig planerad åtgärdsplan utan jobbar utifrån en strategi som kompletteras med fokusområden, vilka fastställs från år till år. Vad är det då man fokuserar på? Jo, utebelysning på Hällgumsgatan och trappuppgångar på Ringvägen och en bilparkering. Vårdcentralen i Kramfors står på tur 2018 och för 2019 finns vid dags dato ingen plan.

Det var inte vad motionen handlade om. Där talas om inre miljöer som skollokalerna, äldreboenden och arbetsplatser. Utrymmen som har betydelse för vårt välbefinnande och prestationsförmåga.

För dyrt säger S. Nej, arbetsmiljöorganisationen Prevent har räknat och funnit att en enda långtidssjukskriven kostar arbetsgivaren 100 000 kr/halvår. Ett företag med 400 anställda som investerar en miljon i personalens hälsa tjänar in det om sjukfrånvaron minskar med bara en dag per anställd eller om produktiviteten ökar med en halv procent. Det borde vara intressant att räkna på vad det skulle betyda för kommunen att planerat övergå till ledbelysning.

En sådan övergång har dubbel miljöverkan. Dels sänks avsevärt elförbrukningen, dels skapar det en gynnsam miljö att vara i. Ska vi göra oss fossilfria så behövs det inte bara förnybar el utan också stora sparinsatser av elförbrukning i hela samhället, Kramfors inkluderat.

Socialdemokraterna väljer att misstolka motionen för att slippa undan ansvaret att skapa bra miljöer i det kommunala fastighetsbeståndet och ta sin del av miljöansvaret. Det behövs lite mer av ledljus i deras idéverkstad.

Svante Ivarsson

Ordförande Liberalerna Kramfors